

DİVAN

Turgut Uyar (Ankara, 4 Ağustos 1927 - İstanbul, 22 Ağustos 1985) İstanbul'daki ilköğreniminden sonra, Konya Askeri Okulu, Bursa Işıklar Askeri Lisesi ve Askeri Memurlar okulunu bitirip Posof, Terme ve Ankara'da personel subayı olarak görev yaptı. 1958'de askerlikten ayrılarak Türkiye Selüloz ve Kâğıt Sanayii'nin Ankara şubesinde çalışmaya başladı. Emekliliğinden sonra İstanbul'a yerleşti.

İkinci Yeni'nin, Edip Cansever ve Cemal Süreya ile birlikte öncü şairlerinden olan Turgut Uyar, hece ölçüsüyle yazdığı ve toplumsal konuları işleyen ilk iki kitabından (*Arz-ı Hal*, 1949; *Türkiyem*, 1952) sonra, *Dünyanın En Güzel Arabistanı*'yla (1959) bireyin iç dünyası, yalnızlığı ve açmazını eksen tutan bir yaklaşımla, dilde ve duyarlılıkta yeni imkânları zorlayan bir şiirin peşinde oldu. *Tütünler Islak* (1962) ve *Her Pazartesi*'de (1968) koruduğu bu çizgiyi, *Divan*'la (1970) geleneksel şiirin kalıplarına, *Toplandılar* (1974) ve *Kayayı Delen İncir*'le (1982) söz konusu dönemde yaşanan sınıfsal mücadelenin yansımalarına açtı. Abdülhak Hamit Tarhan ve Yahya Kemal Beyatlı'dan Oktay Rifat ve Metin Eloğlu'na, tek şiirden yola çıkarak bir dizi şairi incelediği *Bir Şiirden* (1983) adlı bir de inceleme kitabı bulunan Turgut Uyar'ın, *Tütünler Islak* ile 1963 Yeditepe Şiir Armağanı; *Kayayı Delen İncir* ile 1982 Behçet Necatigil Şiir Ödülü ve *Büyük Saat* (1994) ile Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü vardır.

Turgut Uyar'ın
YKY'deki kitapları

Büyük Saat - Bütün Őirleri (2002)
Korkulu Ustalık - Őir  zerine Yazılar, Söyleřiler,
Soruřturmalar, Bir Şiirden (2009)
“Yitiksiz” (Kitaplarına Girmemiř Őirleri) (2010)
Dünyanın En Güzel Arabistanı (2016)
Veys (2017)
Elele Okuyalım - Yazılar ve Söyleřiler 1978-1984 (2018)
Divan (2019)

Doęan Kardeř
Göęe Bakma Duraęı - Seęme Őiirler (2008)

TURGUT UYAR

Divan

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5447
Şiir - 389

Divan / Turgut Uyar

Kitap editörü: **Murat Yalçın**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Akgül Yıldız**

Baskı: Elma Basım Yayın İletişim Hizmetleri San. Tic. Ltd. Şti.
Tevfikbey Mah. Halkalı Cad. No: 162/7
Küçükçekmece / İstanbul
Tel: 0212 697 30 30
Sertifika No: 12058

1. baskı: Bilgi Yayınevi, Nisan 1970
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Eylül 2019
ISBN 978-975-08-4565-9

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2018
Sertifika No: 44719

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
[facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik](https://www.facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik)
twitter.com/YKYHaber
[instagram.com/yapikrediyayinlari](https://www.instagram.com/yapikrediyayinlari)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

9 • münacat	49 • susuzluk'a
11 • naat	50 • delta'da
12 • çağrılmış'a	52 • ne değişir
13 • sulfata'ya	53 • rubai
15 • yokuş yol'a	54 • rubai
16 • şurdan burdan
hazırlanma'ya	55 • rubai
18 • iyimser bir sonuç'a	56 • rubai
19 • biten bir yaz'a	57 • rubai
20 • büyüyüp giden hüzün'e	58 • baharat yolu
21 • karışık saatler'e	65 • sādābād'a kaside
22 • içeri giren'e	68 • meclis-i mebusa'na
24 • tükenen'e	69 • salihat-ı nisvandan
saffet hanımefendi'ye
26 • sonsuz biçim'e	72 • anneler kaçır gibidir
27 • su yorumcuları'na I	74 • bozkır tayfasıdır
28 • su yorumcuları'na II	75 • kıyıdaki elma'ya bir ses
29 • altı parmaklı çocuk'a	77 • kışındır
31 • dikilitaşlar'a	79 • gecenindir
32 • bağırma'ya	81 • tomris uyar için bir şiir
kurma çalışması
33 • cahil beşir'e	83 • çokluk senindir
35 • düzenbozan'a	85 • gemi, gemi
37 • ürkek ırmaklar'a	88 • bomboş bir sayfaya
fahriye
39 • baharı bekleyen'e	
41 • ıslak çeltikler'e	
42 • bir oda güneşi'ne	
43 • kırlara gitme'ye	
44 • beklemiş bir paket
cıgaranın...	
47 • terleyen'e	

divan

Yayın Notu: Bu kitap, Turgut Uyar'ın *Büyük Saat - Bütün Şiirleri* kitabının içinde yer almaktadır. Yayına hazırlanırken 1970 yılındaki ilk baskısıyla karşılaştırılmıştır.

münacat

birden hatırladık seninle buluşamadığımız günleri
gel ey büyük bakış yüce suskunluk gel artık beri

kentleri ve kasabaları ve köyleri çevirdik senin adına
kapıları tutmaktan artık herkesin nasır oldu elleri

olsun daha da tutarız sen varsan düşüncemizde ama gel
tutarız karaları ve denizleri ve yaşayan yürekleri

kendin karşı koydun yaptığın saraylara zindanlara tellere
yine kendin kullan artık kendi yaptığın tüfekleri

bozgun bir şubat sensin, ekmek ve kan senden, ekim sensin
nerende taşır büyütürsün nerende sonsuz gelecekleri

hatırla, kendini hatırlat, o büyük haklılığı denize giden
hatırla, karada ve denizde onardığın her yeri

hatırla, karada büyük taşları üstüste kodun, hatırla
yürüttün canalcı denizlerde cesur gemileri

“... senin hüznün bir yazgıdır, bir eski zamandır
büyüksün artık büyük dirimine beni inandır

bir değişmezlik sanırsın çoktan beri her şeyi oysa
bir vakitler güneyde öyle kötü kullanılmış ki...”

gecikmiş bilgeliğin yaşamış bir eski ağacı hatırlatır
ki sen emzirirsin duyguyu, sen beslersin kalemleri

sen yarattın, sendeyiz, suyumuz, toprağımız kanımız senden
ey yüce bekleyiş, sanki bu kalın eller kimin elleri

artık bize soluk ver, bizi besle, kendini hatırla
ey biraz yavaş, biraz kutsal, beklerken az sevinçli

seni bağışlamam çünkü ben büyük bir dirim taşıyım
çünkü ben ey derim ve severim ey demeyi bilenleri

biz bir aşk nedir biliriz seninle, biz biliriz
ey kim varsa orda o tek olanın adına çekin kürekleri

naat

ipekler tel tel biraraya geldiler dokunmak üzere
lâle nerdeyse menekşeye, gül suya dokunmak üzere

kılıç kesti kan koktu bir atlı dörtnala uzaktan
günbatımının büyük eşitsizliğinden yakınmak üzere

bütün dertler söylendi çareleri bir bir yazıldı
son büyük toplantıda bir bir okunmak üzere

kimseye başvurulmadı herkes birbaşına kaldı, evet
sonradan hep birlikte kurtulunmak üzere

oysa bir çiçek vardı bahçelerde kendini dererdi
sevinçle. Kendini tek haklıya bir gün sunmak üzere

çağrılmış'a

gökyokuş solan penceresi çağrılmış
ölmüş ölünce ölü annesi çağrılmış

öyle ki bir kırgın çocuk gibi Konyalı
bayramlara hep bayramertesi çağrılmış

Konyalı bir çocuk gibi, Konyalı bir
ergen gibi, Konyalı bir adam

Konyalı bir kocamış gibi kırdaki
kendisi konmuş kırdaki gölgesi çağrılmış

gölgesi donuk sönük denize uzak
sanki babası bırakılmış eniştesi çağrılmış

ey solak hendese büyük yılki
hazırlan çünkü artık kendisi çağrılmış